

Görünmez Sınırların Ötesinde: Avrupa'da Mühendislik, Teknoloji ve Tıp Alanında Kadın Akademisyenler

12-13 Kasım 2008, İstanbul Teknik Üniversitesi

(Beyond the Glass Ceiling: Women Academics in Engineering, Technology and Life Sciences Across Europe)

Avrupa Birliği 6.Çerçeve Programı kapsamında desteklenen UNICAFE ("Survey of the University Career of Female Scientists at Life Sciences versus Technical Universities) başlıklı projede, kadın akademisyenlerin genellikle daha az temsil edildiği iki önemli alan olan mühendislik ve tıp alanlarına odaklanılmıştır. Projede Türkiye'yi, İstanbul Teknik Üniversitesi temsil etmektedir. 2006 Aralık ayında başlatılan projenin 2008 Aralık ayında tüm süreçlerinin tamamlanması planlanmaktadır. Bu projeye katılan üniversiteler, Hungarian Science and Technology Foundation (co-ordinator), Budapest University of Technology and Economics (BUTE-Hungary), Medical University of Graz (MUG Austria), İstanbul Teknik Üniversitesi (ITU-Turkey), Semmelweis University (SE- Hungary), Tallinn University of Technology (TUT-Estonia), University of Oulu (OUL-Finland), University of Tor Vergata (URTV Italy- Rome)'dir.

Projenin amaçlarını şöyle özetlemek mümkündür;

- Altı ülkeden ve 7 üniversitede mühendislik ve tıp alanındaki kadın akademisyenlerin durumunu belirlemek,
- Kadın araştırmacıların, karar vericilerin ve doktora öğrencilerinin durumunu araştırmak ve karşılaştırmak,
- Uygun araçlar geliştirerek kritik alanlardaki ve pozisyonlardaki kadınların durumunu belirlemek ve kadınların mesleki ilerlemelerinde "Cam Tavan" olarak literatürde bilinen "Görünmez Sınırların" varlığını ve nedenlerini araştırmak,
- Araştırma kariyerinde kadınların çok az temsil edildiği alanlarda, üniversitelerde yönetici pozisyonlarında, finans kaynaklarına, mobiliteye ve çalışma ve yaşam dengelerinin yaratılmasına ulaşmada cinsiyetler arasındaki farklılıkları ortaya koymak,
- Üniversite yönetimlerinin kadın ve erkek akademisyenlere eşit fırsatlar sunulması ve bunun Avrupa Birliği içinde bir politika olarak benimsenmesi için dikkatlerinin çekilmesidir.

Bütün katılımcıların kendi üniversiteleri özelinde Ulusal Raporlarını hazırladıkları projenin sonunda Sentez Raporu hazırlanmıştır. Bu proje içinde İTÜ, sonuç raporunun da sunulduğu konferansın da evsahipliğini üstlenmiştir. Konferansın açılış konuşmaları İTÜ Eski Rektörü ve EUA Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Gülsün Sağlamer, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Arzuhan Dođan Yalçındağ ve İTÜ Rektörü Prof. Dr. Muhammed Şahin tarafından yapılmıştır. Konferansın davetli konuşmacıları ise, EUA Başkan yardımcısı Prof.Dr. Christina Ullenius, Alman Rektörler Konferansı Başkanı Prof. Dr. Margaret Wintermantel, Kocaeli Üniversitesi Rektörü Sezer Komsuođlu ve proje danışmanlarından Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mine Tan'dır. Konferans yoluyla, projenin sonuçlarının paylaşılmasının yanısıra bu alanda çalışan araştırmacıların biraraya getirilmesinin sağlanması hedeflenmiştir. Düzenlenmiş olan konferansa proje ortakları dışında Macaristan, Yunanistan, Estonya, Avusturya, Amerika ve Türkiye'den 15 kadın araştırmacı bildirileri ile katkıda bulunmuşlardır.

Toplantı ve proje sonunda ileriye dönük hedeflere bakıldığında;

1. Toplumsal cinsiyete duyarlı istatistiki verinin (çalışan kategorileri, pozisyonları, hiyerarşik konumları, karar alma süreçlerinde yer alıp almadıkları, yaş kategorileri, indeksli dergilerindeki yayın oranları, ulusal ve uluslararası projelere katılma oranları vb.) her iki cins bağlamında oluşturulması ve her yıl düzenli olarak güncellenmesinin yapılması,
2. Üniversitelerde çalışan akademisyenler, araştırmacı ve uzmanlardan temsili bir örneklem seçilerek toplumsal cinsiyet bağlamında kişisel deneyimlerinin analiz edildiği bir ön çalışma yapılması,
3. Bu analize dayanarak üniversite yönetimlerinin (toplumsal cinsiyet uzmanlarının desteği de alınarak) üniversitelerde cinslerarası eşitliği sağlamada, toplumsal cinsiyet politikalarının oluşturulması ve uygulamalarının izlenebilmesi amacıyla kısa, orta ve uzun dönemli stratejiler oluşturulmasının sağlanması,
4. Ulusal ölçekte bu projenin daha çok üniversiteye uygulanması ve ulusal genel yapının ortaya çıkarılması yönünde katılımcı üniversitelerin gayret sarfetmeleri olarak belirlenmiştir.